

INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA

Seria de dezbateri: „Politicile României”

Provocări ale cooperării în zona Mării Negre

29 septembrie 2008

București, Hotel Intercontinental

Luni, 29 septembrie a.c., a avut loc o nouă întâlnire din seria dezbaterilor „*Politicile României*” lansată de Institutul European din România în anul 2008, serie ce își propune ca obiectiv aducerea în prim planul agendei publice a temelor abordate în cadrul proiectului de studii de strategie și politici.

Dezbaterile s-au bucurat de prezența doamnei **Răduța Dana Matache**, Secretar de Stat pentru afaceri europene în cadrul MAE, a domnului **Nicolae Idu**, șeful Reprezentanței permanente a Comisiei Europene la București, a domnului **Adrian Severin**, membru al Parlamentului European, a domnului Ambasador **Sergiu Celac**, Senior Adviser în cadrul Centrului Național pentru Dezvoltare Durabilă a UNDP, a domnului **Adrian Pop**, profesor universitar, Facultatea de Științe Politice a Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative din București, a domnului **Cornel Codiță**, profesor universitar, Universitatea „Spiru Haret” și a domnului **Iulian Chifu**, director executiv al Centrului de Prevenire a Conflictelor și Early Warning. Evenimentul a fost moderat de doamna **Gabriela Drăgan**, director general al Institutului European din România.

Cu prilejul acestui eveniment, a fost prezentat studiul „*Spre o strategie europeană în bazinul Mării Negre. Cooperarea teritorială*”, elaborat de prof. univ. dr Adrian Pop și de prof. univ. dr. Dan Manoleli, studiu realizat sub egida Institutului European din România în anul 2007, în cadrul proiectului de studii de strategie și politici (SPOS).

Participanții la dezbateri au exprimat puncte de vedere extrem de interesante legate de problemele actuale cu care se confruntă regiunea extinsă a Mării Negre, evidențiind aspecte definitorii ale formelor de cooperare regională existente în zona Mării Negre, ale riscurilor potențiale ale zonei, precum și particularități ale contribuției României în atingerea obiectivelor strategice ale Uniunii Europene la Marea Neagră, cu accent asupra poziției sale strategice și a rolului pro-activ pe care l-ar putea avea în cadrul politicii europene de vecinătate.

În cadrul evenimentului, au fost exprimate opinii privind contribuția României la *conturarea proiectului Sinergiei Mării Negre* - inițiativă a Uniunii Europene menită să ofere premisele unei platforme comune a Uniunii în regiune. Având avantajul că reunește toate cele șase state riverane (România, Rusia, Bulgaria, Ucraina, Turcia și Georgia), cât și alte state care au o

strânsă legătură cu regiunea (Republica Moldova, Grecia, Armenia, Azerbaidjan), Sinergia Mării Negre sintetizează viziunea UE asupra cooperării cu țările partenere din regiunea Mării Negre și ar trebui privită ca o inițiativă complementară politicilor existente în regiune, ce urmărește focalizarea asupra *componentei regionale*, ce lipsea până acum abordării preponderent bilaterale a politicii europene de vecinătate. Într-o primă etapă, *Sinergia Mării Negre* își propune îndreptarea atenției spre acele aspecte și sectoare de cooperare care reflectă priorități comune și în care prezența și sprijinul UE sunt deja semnificative: democrație, respectarea drepturilor omului și buna guvernare; gestionarea circulației persoanelor și ameliorarea securității; conflicte „înghețate”; energie; transporturi; mediu; politica maritimă; pescuit; comerț; rețele de cercetare și educație; știință și tehnologie; ocuparea forței de muncă și afaceri sociale; dezvoltarea regională. Un rol deosebit de important în implementarea obiectivelor sale în regiunea Mării Negre revine cooperării transfrontaliere și actorilor locali ai societății civile.

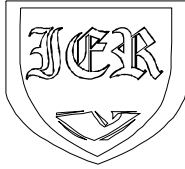
În mod evident, Sinergia Mării Negre este o inițiativă ce poate fi îmbunătățită, completată și consolidată, inclusiv prin instrumentele politicii de vecinătate, prin concretizarea proiectelor de anvergură pe care și le propune în regiune și prin armonizarea instrumentelor utilizate cu cele ale altor inițiative de cooperare în zonă.

România are, în prezent, pe agenda sa lansarea a două proiecte: forumul organizațiilor neguvernamentale la Marea Neagră (finanțat din fondurile asistenței pentru dezvoltare), forum ce va fi lansat spre sfârșitul lunii octombrie a acestui an și care își propune promovarea și facilitarea cooperării la nivelul societății civile în regiune, precum și un parteneriat în domeniul mediului înconjurător la Marea Neagră, menit a stimula atragerea mai multor surse de finanțare pentru proiectele de mediu.

Inițiativă recentă a Poloniei și Suediei, *Parteneriatul estic*, aflat deocamdată într-o formă incipientă, își propune accentuarea dimensiunii estice a politicii europene de vecinătate. În cadrul dezbaterii, au fost exprimate puncte de vedere conform cărora România ar trebui să se implice activ în analiza, construirea pe baze concrete și chiar dezvoltarea acestei inițiative, ce ar facilita un angajament mai solid față de statele din zona Caucazului de Sud și ar aduce valoare adăugată prin raporturile de tip multilateral cu statele răsăritene.

De asemenea, a fost subliniată importanța altor inițiative ale României în zonă: Forumul Mării Negre pentru dialog și parteneriat (inițiat în iunie 2006), Euroregiunea Mării Negre, precum și participarea în cadrul Organizației de Cooperare Economică la Marea Neagră, ale cărei proiecte vizând autostrada inelară a Mării Negre și magistrala Mării Negre urmează a se concretiza în următorii cinci ani.

Totodată a fost subliniat riscul suprapunerii inițiativelor de cooperare din regiune și, în consecință, al diluării substanței acestora. Sinergia Mării Negre ar trebui să fie corelată cu Parteneriatul estic, iar o atenție deosebită ar trebui acordată ideii pragmatice a creării unei Uniuni pentru Marea Neagră (pe modelul Uniunii pentru Mediterană), idee conturată la recentul Consiliu European extraordinar din 1 septembrie de la Bruxelles.

INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA

Seria de dezbateri: „Politicile României”

În cadrul evenimentului au mai fost abordate aspecte privind identitatea zonei, asimetriile de putere din zonă, vulnerabilitățile induse de fragilitatea politică și economică a unor state din regiune, conflictele înghețate din zonă și abordarea pragmatică a acestora, cu evidențierea necesității acordării unei atenții sporite problematicii surselor, rutelor de transport și securității energetice.

Nu trebuie neglijate nici dificultățile ce decurg din aspectul de zonă de tensiuni și potențiale conflicte pe care îl prezintă totuși zona Mării Negre, multiplicarea eforturilor pe care statele din regiune le depun la nivelul politicii lor externe față de problematica Mării Negre rămânând un punct important, din nefericire uneori doar la nivel declarativ, pe agenda acestor state.

Se impune în continuare o analiză obiectivă a inițiativelor de cooperare existente în regiunea Mării Negre, precum și a instrumentelor propuse prin diferitele politici ale UE în zonă, pentru a putea identifica sau construi o strategie reală și, în același timp, realistă a Uniunii Europene la Marea Neagră.

Sinteză realizată de

Oana Mocanu

Serviciul Analiză și studii europene

Institutul European din România